

# Splav!

Soboteký pravidelný lehce  
avantgardní věstník

LOGOUT...

11/07/09 11.8

## Závěrník



úvodník



### Address Not Found

Firefox can't find the server at  
ww.snvjghcc,m.cz.

The browser could not find  
the host server for the  
provided address.

- Did you make a mistake when typing the domain? (e.g. "**ww**.mozilla.org" instead of "**www**.mozilla.org")
- Are you certain this domain address exists? Its registration may have expired.
- Are you unable to browse other sites? Check your network connection and DNS server settings.
- Is your computer or network protected by a firewall or proxy? Incorrect settings can interfere with Web browsing.

Try Again



redakce



program

## PROGRAM

09.00 zahrada Šrámkova domu  
(Městské divadlo)

**Představení dětské dílny**

10.00 zahrada Šrámkova domu  
(Městské divadlo)

**Hudba kolem nás**

Pražské marionety. Představení hudebních žánrů pro děti.

18.00 zahrada Šrámkova domu

**Bikiny (rock'n'roll)**

**V rekonstrukci (ska/reggae)**

Koncert (mimo oficiální program festivalu)

## JÍDELNÍČEK

8.00–9.00 snídaně: paštika, máslo, houska, čaj

11.30–13.00 oběd: uzený vývar s kroupami, rizoto z vepřového masa, sýr, červená řepa

## PADESÁTÁ ČTVRTÁ



FESTIVAL ČESKÉHO JAZYKA, ŘEČI A LITERATURY

← 3. - 10. 7. 2010 →

## Šrámkova Sobotka on-line.

### A k čomu?



reakce

Celý týždeň sme hovorili na rôznych prednáškach, prezentáciách a seminároch o tom, aké zdroje možno na internete nájsť, aké nástroje existujú a k čomu slúžia, ako internet mení náš jazyk, naše chovanie a naše knižnice, ako sa na ňom chovať legálne apod. Témy to boli zaujímavé, no napriek tomu pre mňa jedna dôležitá absentovala. Tohtoročná Šrámkova Sobotka sa totiž od predošlých v istom ohľade líšila. Nezameriavala sa len na predstavenie jednej z tém, ale na predstavenie médiá, ktoré je tematicky indiferentné. Festival mal vyššie ambície, než len informovať o nových médiách a ich vlastnostiach. Absentujúcou otázkou bolo, ako by ich existencia mala ovplyvniť samotný charakter výučby. Nemôžem sa ubrániť dojmu, že napriek mnohým informáciám, ktoré festival o nových médiách poskytol, zostali účastníci odbornej časti festivalu v tomto bode na druhej strane kabeľu.

Najzaujímavejšie tipy využitia internetu vo vyučovaní, ktoré určite sama použijem, som sa dozvedela v rozhovore s Martinom Koptom, keď sme prechádzali jednu z búrok piatkového dopoludnia v teple redakcie. Keďže téma bola zaujímavá a učitelia na ňu radi pristúpili, stala sa i námetom posledného seminára Šrámkovej Sobotky. Martin mal niekoľko nápadov k tomu, ako využiť inak rušivé mobilné telefóny, laptopy a internet vo vyučovaní v prospech vyučujúceho. Hovoril o tom, ako prispôbiť priebeh hodiny roztrúsenej pozornosti žiakov, zameranej na viac aktivít naraz, a ich neschopnosti dlhšie sa na niečo sústrediť.

O využití predostretých možností však už musí každý uvažovať sám. Je potrebné pustiť sa do niečoho náročného, čo nemá žiadne hranice a nikdy to úplne nechopíme, čo sa neustále vyvíja rýchlejšie, než sa tomu stihneme učiť. Hroza z médiá, ktorému nie je možné dohliadnuť na koniec nosa, a možno i pocit, že hovoríme o médiu, ktoré nepatrí ku generácii väčšiny prítomných učiteľov, boli dôvodom, prečo odbornú časť programu sprevádzala istá nevoľa.

Nepriaznivú atmosféru chcem ilustrovať typom otázok, aké sa v diskusiách dvíhali. Niektorí učitelia mali problém s tým, prečo vôbec pristúpiť na výzvu technológiám a prečo ich vlastne vo výučbe používať. Podozrievali ich z tendencie preberať ich prácu, i keď bolo v niekoľkých prednáškach neustále zdôrazňované, že technológie nikdy nenahradia učiteľa a jeho pedagogickú invenciu. Niekoľko prednášok vyprovokovalo diskusiu o výchovnom pôsobení internetu a otázky, či toto médium pôsobí na pozitívny rozvoj osobnosti a prispieva k jej harmonickému rozvoju. Všetky tieto otázky sú opodstatnené, ale vyplývajú z nedôvery a neprekonanej cudzoty voči médiu, o ktorom sme týždeň hovorili, a ktorú sa nepodarilo zlomiť.

Kvôli týmto všeobecným otázkam sa vôbec nedostalo na dotazy typu: ukážete mi, ako si založím v Google Sites stránku a ako sa s ňou pracuje? Ako sa tvoria tie testy on-line spomínané v seriáli Splav!u a ako vyzerá ich automatické

vyhodnotenie? Nevie, či k nim nedošlo, lebo sme neboli dostatočne zrozumiteľní, alebo preto, že ruptúra medzi skupinami, ktoré internet využívajú a môžu to ostatných naučiť, a učiteľmi, ktorí sú v pozícii, že by sa mali učiť od svojich žiakov a študentov, je príliš veľká. Možno bol problém v organizácii a mali sme časti odborného programu dať podobu dielne, ktorá by umožňovala prakticky si vyskúšať to, čo bolo na prednáškach a seminároch inšpiratívne.

Snáď sa niektorí dostanú k nástrojom internetu po festivale, kedy v pokoji letných prázdnin nájdú čas porozmýšľať nad tým, k čomu by im internet mohol byť prospešný, kde by im mohol skutočne uľahčiť prácu, či zvýšiť efektivitu výučby. Iste môže množstvo zaujímavých návrhov využitia internetu vo výučbe stroskotať na technickom vybavení škôl, otváracích hodinách počítačovej učebne, sociálnych rozdieloch medzi žiakmi atď. Boj s novými médiami je však nerovným bojom a je lepšie využiť ich vo svoj prospech. Je nové a zaujímavé vstúpiť do priestoru, ktorý je kráľovstvom mladej generácie. Učitelia by nemali dovoliť, aby tvorivá virtuálna hra bola zastavená predsudkami či technickými problémami. Internet otvára človeku obrovský rozbuřený priestor možností. Ale kto má ísť žiakom a študentom v samo-vzdelávaní príkladom, keď nie učiteľia? A že je to ťažké?



Milena  
Fridmanová

## Internet ve výuce



recenze

Workshop Martina Kopty byl v programu uváděn jako *Workshop psaní na internet*. Hned na začátku však přednášející nabídl, že pokud přítomné a přítomní mají větší zájem o praktické nápady, jak internet využít ve výuce, není problém téma více přizpůsobit potřebám festivalového publika. Odezva

na tento návrh byla značná, takže téma workshopu bylo operativně změněno.

Všechny uváděné příklady vycházely ze dvou základních premis. Za prvé naučit studenty kritickému myšlení a kritické konzumaci mediálních obsahů. Druhou premisou bylo vyjít z běžných, avšak mnohdy negativních činností, při kterých studenti moderní komunikační média využívají (posílání sms při vyučování, stahování referátů a seminárních prací ze speciálních internetových stránek, spoléhání na internet jako na a priori pravdivý zdroj informací, vydávání kompilací z Wikipedie za vlastní původní práce atd.), a obrátit tyto dovednosti v pozitivní nástroj práce s texty a mediálními sděleními.

Jen několik příkladů: zadat žákům, aby vybraný text zkrátili do formátu SMS, tj. na 160 znaků, čímž je vedeme k tomu, aby vystihli podstatu sdělení; ukládat zápisky, ale i vlastní dojmy z hodin na internetové stránky (které pro tento účel učitel či škola vytvoří); posílat SMS či tweety z exkurzí a školních výletů; vést žáky k vytváření referátů

za pomoci PowerPointu; ve skupinkách po třech až pěti vytvářet společný text za využití funkce sledování změn; dát studentům vypracovat vlastní hesla pro Wikipedii; zadávat jim takové úkoly, aby se naučili rozpoznávat relevanci různých internetových zdrojů a kriticky přistupovat k různým informačním pramenům.

Je třeba říci, že workshop probíhal skutečně interaktivně a z řad publika zaznívaly připomínky a ozývaly se dotazy. Při závěrečných otázkách vyšly na povrch překážky, na které učitelé narážejí v praxi – malá dotace hodin, obtíže při mezioborové spolupráci apod. Tyto dotazy poukazují na skutečnost, že výuka neprobíhá ve vakuu, ale je zakotvena v širších institucionálních a společenských souvislostech. Z nich byla lehce zmíněna, ale nikoli dostatečně představena problematika digital divide, tedy nerovností spjatých s digitálními technologiemi a médii a s jejich společenskou distribucí. Je totiž smutnou skutečností, že pokud škola nezajistí přístup k počítačům a k internetu i mimo čas výuky, tj. ve studovněch či v knihovně, nelze očekávat, že ti, kteří doma počítače nemají, si budou skutečně osvojovat a rozvíjet dovednosti potřebné pro práci s informačními technologiemi. Na druhé straně je však třeba podotknout, že cílem pátečního workshopu bylo ukázat některé možné způsoby zapojení internetu do výuky, takže reagovat na Koptovy návrhy stylem: „rádi bychom toto dělali, ale při konkrétní realizaci máme tyto a tyhle problémy,“ se lehce mívá účinkem.

Tato připomínka rozhodně nemá jakkoli snižovat důležitost posluchači zmiňovaných technických, institucionálních a jiných obtíží, které mohou vyvstat při realizaci představených návrhů, nicméně uvedené problémy je třeba řešit na jiných fórech a hlavně v těch kontextech, ve kterých se objevují.



Zuzana  
Kubišová

## O hypertextové neuróze a literárně-internetové symbióze



recenze

Odbornou řadu letošní Sobotky uzavřel v pátek tandem Martin Kopta a Adam Javůrek přednáškou o vztahu nových a starých médií, tj. internetu a televize, novin, knih atd. Internet ale nezůstal pouze v roli předmětu, o kterém je řeč. Adam Javůrek dal před zaslým sálem spořitelny přednost svému čerstvě narozenému synovi, připravil prezentaci s průběžným komentářem a nahrál ji na server SlideShare, ze kterého je možné prezentace nahrané uživateli přímo přehrávat. Martin Kopta pak sám sebe uvedl jako dýdžeje, který pouze pouští cizí nahrávky. Jeho role však nespočívala jen v odkliknutí tlačítka play na začátku záznamu, nopak do přednášky aktivně vstupoval, aby ji doplňoval komentářem a příklady. Výsledný útvar se tak stal kombinací prezentace zprostředkované a bezprostřední. Tichý klidný hlas Adama Javůrka vykládal z pohodlí domova o vývoji



Martin Kopta

internetu, zatímco Martin Kopta objasňoval sálu detaily. Původně nepříznivé okolnosti se tak podařilo vytěžit téměř až k dramatickému efektu. Bod pro vás, chlapi.

K obsahu přednášky není důvod vyjadřovat se obsírně. Lze ji totiž snadno najít na adrese <http://www.slideshare.net/javurek/co-provedl-internet-s-psmem> a udělat si vlastní obrázek. Vyznačovala se přehledností a názornou stručností – zkrátka dobrý úvod do problému bez překvapivé zápletky. Osobně mě potěšila přehledná klasifikace přístupů ke specifickým rysům internetu – dělení na ignoraci (básníci a fanfiction), přizpůsobení (blogy, videodeníky a memoáry) a využívání (marketing a propagace). Rád jsem si také poslechl Paula Coelho vysvětlujícího ve videu na YouTube, jak mu ilegální překlad jako knihy, šířený po ruském internetu, pomohl ke stonásobnému navýšení prodeje. Dobře doplnil téma autorských práv, o kterém jsme během letošní Sobotky měli možnost slyšet už několikrát, dosud však nikoli z úst komerčně úspěšného autora.

Vzhledem k tomu všemu mi přišlo škoda, že se přednáška setkala s prořídlým sálem a pasivním publikem. Ačkoli, jak jsem se dozvěděl později, řada přítomných si svá fundamentální přesvědčení schovávala na odpolední seminář. Vzhledem k tomu, že se jednalo o první páteční přednášku, která končila před jedenáctou, nepředpokládám, že by za to mohl hlad. Snad si Martin Kopta sám trochu naběhl, když do sálu nabídl, že autorovi prezentace případné dotazy zavolá, což přeci jenom působilo jako škrábání se pravou rukou za levým uchem. Nebylo by lepší rovnou pustit Skype a zahájit videokonferenci?



Jan Puc

## Konvice, Majkl, rybíz...



recenze

Včerejší autorské čtení šestice mladých básníků a básnířek představovalo polyfonii různorodých autorských hlasů, jejichž konfrontací u jednoho stolu vynikla osobitost každého z nich. Jak ale vystihnout osobitost z pouhého poslechu? Jako cestu jsem zvolila zprostředkování celkového dojmu a výrazného fragmentu, přičemž od autora k autorovi povede asociativně.

Ladislav Zedník jemným přeskupováním jazykových struktur zachycuje okamžik, kdy se něco děje se skutečností: „Voda se v konvici / zimničně svíjela horečkou / než spolkla čaj a cukr a lžičku“, v takové chvíli je přítomnost „vypřáhlá“, jinde „nemístná“. Zato u Ondřeje Lipára je okamžik „to hovno zašlapané do podrážky“. V jeho básních, které sestávají z řazených výseků skutečnosti: „Žízeň ze ztráty hlasu / zapocené podvečery / platonik“, je patrný pocit rozklížení, pocit, kdy něco chybí nebo je nepříjemně protivné. Jonáš Hájek své básně staví ze slov, která působí každé samo za sebe, a přitom se snaží o pevnou významovou strukturu, která vzniká abstraktním vztahem mezi jejími částmi, například šplíchnutí vody do obličeje se přes abstraktní význam hranice propojí s představami kraje džungle či přechodem mezi dvěma etapami života. Je mu také vlastní humor, který někde hraničí s ironizací tradičního poetična: „vrba rozkročená jak Majkl“. Poezii všech tří mladých žen byla společná tematika těla, lásky a mezilidských vztahů. Básně Hany Hadincové jsem vnímala jako příboj: síla sálala nejen z tahu, s jakým se verše valily přes sebe, ale i z motivů jako moře a lev. Jako ztišení mě zaujal verš svědčící o autorčině pozorovatelství: „dozrálo slunce v rybízovém keři“. Smyslovější a názornější byla poezie Jitky N. Srbové, která k přednesu vybrala drobné básně s exotickým koloritem, v nichž ženské tělo bylo pojato jako moře a to mužské jako ostrá skála. Tělesnost Nely Hanelové se odlišovala svou násilností, avšak podanou s minimem prostředků: „vkládá se mezi dívku a ženu, ulpívá se ve mně“.



Lucie Koryntová

Literární odpoledne považuji za výborné završení řady vystoupení autorů pozvaných na festival Šrámkova Sobotka.

Nadále sledujte

[www.sramkovasobotka.cz](http://www.sramkovasobotka.cz)



## Vecer dilen 10. 7.



★★★★★ 103 ratings

47,551 views

Favorite Share Playlists Flag

Facebook

MySpace

Digg

Also Watching Now (1)

**kulenski** (13 minutes ago)

Nejlepší byly ty děti.

**budžes** (17 minutes ago)

Oněgin rulezzzzz!!!

**maileen** (21 minutes ago)

závěrečná děkovačka LOL

**gogo666** (25 minutes ago)

měkký pyj cool

**veet** (26 minutes ago)

brambory a zelí WTF?

**fanman** (30 minutes ago)

martelle neser dyt je to hezky.....

**martelle** (31 minutes ago)

Ty vole, 30:43 dalsi rozesmata! Ucej je tam teda vubec neco?!

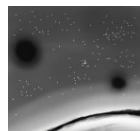
**adonis** (47 minutes ago)

Ale je to kus :D

**martelle** (54 minutes ago)

Ta holka, co zacina 13:51, se priserne smeje!!!

## ... A ještě trochu té literatury



mimo

Než skončí festival, je potřeba zalitovat jedné věci: ano, je příliš krátký. Do jeho programu se nám nevešlo všechno. Teď už můžete mít přehled o tom, co vám může Internet přinést v jazykové oblasti. Ale jak je to s literaturou?

Najde jenom o souborné dílo Karla Čapka, nedávno zveřejněné na stránkách Městské knihovny Praha (<http://www.mlp.cz/karelcapek>). Ústav pro českou literaturu AV ČR (<http://www.ucl.cas.cz>) poskytuje učitelům i zájemcům o českou literaturu hned několik podstatných projektů.

Na stránkách České elektronické knihovny (<http://www.ceska-poezie.cz>) najdete obsáhlý výběr z české poezie 19. století – cca 1 700 básnických sbírek. Sbírkové jsou přístupné pro fulltextové hledání podle konkrétních slov. Knihovna je přístupná zcela zdarma po registraci, pouze ukládání textu do souboru je omezeno na 5 stránek denně.

*(Domácí cvičení: ověřte, zda slovo HRDOBCE skutečně použil pouze Jan Neruda.)*

Dalším projektem, který by rozhodně neměl uniknout vaší pozornosti, je archiv literárních periodik (<http://archiv.ucl.cas.cz>). Databáze obsahuje několik desítek literárních časopisů, které už jenom svými názvy berou\dech – Literární noviny, Rozpravy Aventina, Divadelní noviny, Havlíčkovy Národní noviny z roku 1848, Lumír – ale například i studentský časopis brněnského gymnázia Snaha, ve kterém publikoval své prvotiny Ivan Blatný. Názorná odpověď na mnoho otázek „jak se psalo o tom, když“. Texty jsou v obrazové podobě bez možnosti vyhledávání, ale jde opravdu o unikátní zdroj informací.

*(domácí cvičení: vyhledejte filipiku karla teigeheho proti velkým písmenům publikovanou v levé frontě.)*

Sháníte biografické údaje o méně známé české literární osobnosti? Je tu Databáze českých literárních osobností (<http://clo.ucl.cas.cz>). Při pátrání po modernější české literatuře zatím lépe uspějete v internetové verzi Slovníku české literatury po roce 1945 (<http://www.slovníkceskeliteratury.cz/>). Bibliografické údaje roztríděné do několika databází podle období najdete na adrese <http://isis.ucl.cas.cz>.

*(D. cv.: vyhledejte informace o nakladatelství Hantá press.)*

Po odborných publikacích můžete zapátrat v ústavní edici E (<http://www.ucl.cas.cz/edicee>), kde mimo jiné najdete elektronickou verzi sebraných spisů F. X. Šaldy (<http://www.ucl.cas.cz/edicee/?expand=/soubory/FXS>).

*(D. cv.: najděte Šaldovu studii Mácha snivec i buřič.)*

Není toho málo. Ovládání některých aplikací není jednoduché, ale všude najdete komfortní nápovědu. Odměnou za trochu toho úsilí vám pak budou kompletní díla, básnické sbírky, novinové články, bibliografie... nestojí to za to?



Jan Smolka

## Poděkování

Honza Janatka, Hynek Zlatník, Honza a Lea, Davídek, Michal Vláčil, holky a kluci z knihovny, kluci a holky z okýnka, Lucie Koryntová, Eliška Koryntová, Josef a jeho organizační schopnosti, cukrárna Stáza, pivovar Svijany, Konrád, firma Powerball, pizzeria Henry, řezník z Kněžmosta, dárkyně kouzelných igelitek, Kofola a.s., Google, Příručka ÚJČ AV ČR, Sokol, máta peprná, meduňka lékařská, cannabis sativa, Big Baba, Nika s Viktorkou, Božkov, Skutr, Shaga, Facebook, Fráňa a Milka, S. K. Neumann – Bouřlivák, Marie Hejnová, Veronika Maschková, Flickr, Twitter, Prince of Persia 2, účastníci soutěže, U Pošty, Hadži, Coldrex, paní z jídelny, Jaroslav „Fritzl“ Haidler, podloubí, polštářek LUSY BLOM, Gimp, Captain Morgan, openSUSE Linux, Jiří Hraše, Creative Commons, Michael Jackson, kašna, nástěnky, vikuňa, sója a gejša, Věra Pohlová

## Za vokýnko celá redakce děkuje.



## Písanie na internete

Posledný diel seriálu tohtoročného Splav!u bude umiestnený on-line na stránkach [www.sramkovasobotka.cz](http://www.sramkovasobotka.cz) v sekcii Blog. Martin Kopta v ňom zhrnie niekoľko princípov a odporučení ohľadom písania na internete.

## Pátek



stalo se

Vyzvánění mobilního telefonu dokáže narušit literární čtení výrazněji než vrzání židlí. Kdo zasypal redakční umyvadlo nudlemi z čínské polévky, nechť se nad sebou zamyslí. Uplynul jeden den od chvíle, kdy do Sobotky přijela Little Mother. Meander představili junioři. Otava zlobil krokodýlem. Vyšla přeložená posmrtná biografie o Králi popu. Redakce daruje litrovou láhev octa za odvoz.

## Fotoromán

právy Fráňa Šrámek

---

**Šrámek** jde s kamarády na zahradu. před chvílí v

Informace Fotky Poznámky +

---

15

vám honí hlavou?

Nedávná činnost

-  Fráňa a Antonín Handl se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a František Martínek se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a Lukáš Novosad se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a Vít Prokopius se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a Tereza Botlíková se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a Ondřej Šmejkal se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a Jan Puc se stali přáteli. · Okomentovat · Líbí se
-  Fráňa a Ev Grillová se stali přáteli. · Okomentovat · Líbí se
-  Fráňa a Helena Kunčarová se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a Radek Ocelák se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a Milena Fridmanová se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a Zuzana Kubišová se stali přáteli. · Okomentovat ·
-  Fráňa a Kateřina Veselovská se stali přáteli. · Okomentovat ·

SPLAV! – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Vychází v Sobotce během konání 53. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 4. do 11. 7. 2009. Cena 10 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123, 160 00 Praha 6, IČ 266 74 122, DIČ CZ26674122.

Evidenční číslo MK ČR E 15812.

Redakce: Tereza BOTLÍKOVÁ, Milena FRIDMANOVÁ, Eva GRILLOVÁ, Antonín HANDL, Zuzana KUBIŠOVÁ, Helena KUNČAROVÁ, František MARTÍNEK, Lukáš NOVOSAD, Radek OCELÁK, Vít PROKOPIUS, Jan PUC, Ondřej ŠMEJKAL, Kateřina VESELOVSKÁ

[www.splav.cz](http://www.splav.cz), [www.sramkovasobotka.cz](http://www.sramkovasobotka.cz)  
[redakcesplav09@gmail.com](mailto:redakcesplav09@gmail.com)

Vychází za přispění Královéhradeckého kraje.

 [www.creativecommons.cz](http://www.creativecommons.cz)

Doručením příspěvku do redakce udělujete vydavateli bezúplatnou licenci k otištění textu v časopise, včetně korektorských zásahů v nezbytném rozsahu a následného zveřejnění časopisu na stránkách [www.splav.cz](http://www.splav.cz).